

Cinc mesos després de ser nomenat ministre, Jaume Matas ja jugava a pádel amb José María Aznar.

En l'Ambient d'Aznar

Com a ministre de Medi Ambient del govern de José María Aznar, Jaume Matas va aconseguir aprovar el pla hidrològic espanyol (PHN) sense esquitxar-se.

Quan Jaume Matas va ser nomenat ministre de Medi Ambient, la seua antecessora, Isabel Tocino, va deixar anar unes llàgrimes d'in-

dissimulada tristor per un càrrec al qual s'havia dedicat en cos i ànima, tenint en compte sobretot que havia bastit l'estructura principal d'un pla hidrològic

per a l'estat espanyol, amb transvasaments de l'Ebre i del Xúquer inclosos, que tenia a punt per a presentar a debat i aprovació.

Matas, que s'havia quedat a les Balears com a cap de l'oposició després del primer pacte de progrés, havia dit, feia només una setmana, que "res ni mai" no podria allunyar-lo de Mallorca. Però la crida d'Aznar i la llarga i complicada legislatura que començava a les Illes, on hagué de plantar cara a tota la resta de grups polítics mallorquins, inclosos els seus ex-socis d'Unió Mallorquina, el degueren empènyer de pressa a acceptar l'oferiment.

En un dels afers més polèmics de les dues legislatures d'Aznar, el del pla hidrològic, Matas va saber nadar entre dues aigües sense mullar-se gaire. Tot i que fou ell qui, com a ministre del ram, presentà el PHN al Congrés i n'impulsà l'aprovació, el pla ha passat a la història com un projecte dissenyat i tancat per l'equip de Tocino i executat pel Ministeri de Foment encapçalat per Álvarez Cascos. En tots dos casos, a Medi Ambient, primer, i a Foment, després, el veritable cervell del pla hidrològic fou Benigno Blanco que va passar de treballar a Iberdrola —companyia elèctrica amb força interessos hidroelèctrics— a ocupar la secretaria d'estat d'Aigües (tot i que la llei d'incompatibilitats d'alts càrrecs prohibeix de passar d'una empresa a una administració que pugui beneficiar-la) i d'allí a la secretaria d'estat d'Infraestructures, dependent de Foment.

Així i tot, Matas va ser qui negocià i aconseguí els suports *externs* al PHN, i sobretot el de CiU, que governava llavors a la Generalitat de Catalunya.

Amb mà esquerra. La seua elecció no va respondre, com algunes altres, a un caprici del carrer Gènova sinó a una estratègia per a suavitzar la tensió en un afer tan aspre: una volta dissenyat el PHN, la negociació política que implicava la tramitació semblava una feina més adient per al tarannà de Matas —amb mà esquerra i experiència en pactes— que per al perfil d'executiva rígida que s'havia creat Isabel Tocino.

Era evident que, per a una negociació amb el govern de Jordi Pujol seria més útil Jaume Matas —que, a més, parlava

català més enllà de la intimitat— que no l'encarcarada advocada, membre reconegut de l'Opus Dei.

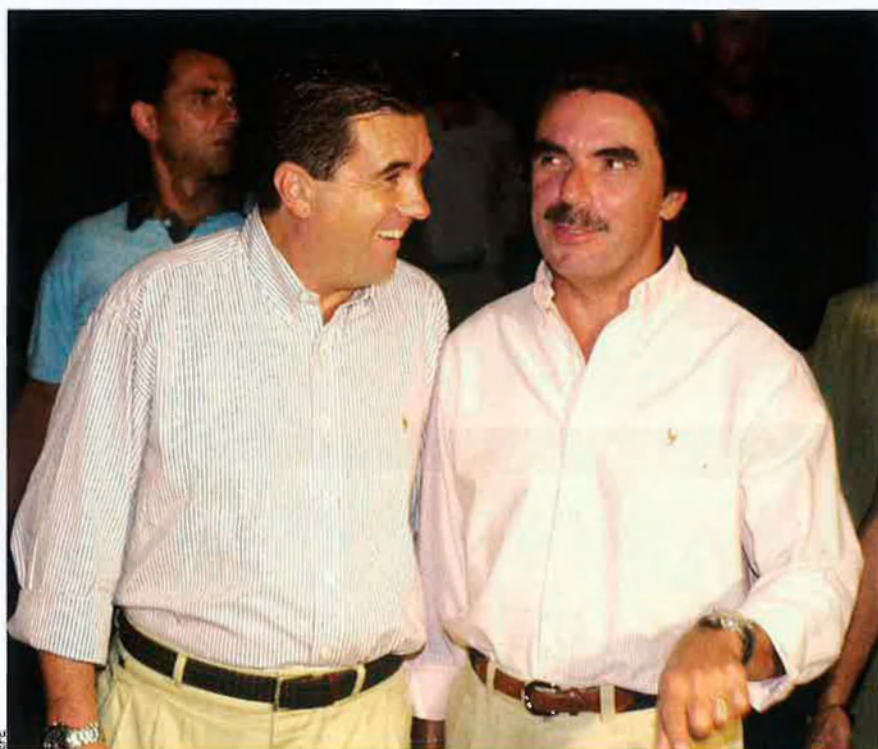
El principal valedor de Jaume Matas al carrer Gènova era Eduardo Zaplana —la dona del qual, com ja hem dit, era cosina de l'esposa de Matas— amb qui l'unia una estreta relació, més enllà de la política.

A partir del nomenament com a ministre, l'ex-president balear va ser convidat a la casa d'estiu d'Aznar a Orpesa, a jugar a pàdel i a sortir en aquelles fotos de camaraderia i lleure que van ser tan comunes en l'època Aznar.

Desaparegut en conflicte. Matas es va saber mantenir immune a la tensió que envoltava el PHN, tot i les freqüents sortides de to d'alguns dels representats polítics implicats, com la del ministre d'Agricultura, Miguel Arias Cañete, que fou filmat explicant a uns regants murcians que el PHN s'aprovaria “per collons” i que la tramitació seria “un passeig militar”.

Matas no va perdre la calma, va obtenir el suport del govern català —presidit per un Pujol convençut que practicava la *solidaritat* hídrica—, va aprovar el PHN al Congrés un any després de ser nomenat ministre i el va anar tirant endavant a poc a poc. De fet, les primeres adjudicacions de la construcció del transvasament de l'Ebre ja no les va fer Matas, sinó Elvira Rodríguez, que el va substituir quan va tornar a les Balears per a la campanya de les autonòmiques del 2003. Matas sí que va encarregar-se de les primeres adjudicacions del transvasament Xúquer-Vinalopó, una obra tan controvertida com la de l'Ebre però que impulsava la Generalitat Valenciana.

La cintura política i l'habilitat en la gestió de conflictes, Jaume Matas la va tornar a demostrar en la crisi del Prestige. Tot i que ell era ministre de Medi Ambient abans, durant i després del 13 de novembre del 2002, quan el petrolier

La complicitat entre Jaume Matas i José María Aznar era pública: a la imatge, l'agost del 2002, en un sopar de simpatitzants del PP a Sant Lluís (Menorca).

va començar a deixar anar cru davant la costa gallega, Jaume Matas no va sortir malparat del desastre. Anys després tothom recorda el discurs de Mariano Rajoy intentant minimitzar els possibles efectes del Prestige (“uns filets de plastilina”), però pocs han fet memòria que Jaume Matas, en aquell moment, es trobava de vacances a Donana amb els titulars d'Interior i Sanitat, una visita que no va interrompre.

L'amic Florentino. Durant la seua estada a Madrid, el ministre de Medi Ambient no tan sols va fer amics entre els membres del govern Aznar. És coneguda la seua bona relació amb el president de la corporació ACS i del Reial Madrid, Florentino Pérez. Matas i la seua esposa van ser convidats al casament de la filla de Florentino, l'octubre del 2003, en la culminació d'una relació que s'estrenyia cada estiu als

torneigs de pàdel a Mallorca. Al club de golf de Pula (a Son Cervera), s'hi reunien molts estius Matas, Florentino Pérez, el director del diari *El Mundo*, Pedro J. Ramírez, Luís Herrero —també periodista— i Eduardo Zaplana.

Precisament, dues empreses de l'imperi ACS, Dragados i Vycsa, van ser de les més beneficiades en la primera tongada d'adjudicacions d'obres del transvasament de l'Ebre, amb dos contractes de 67,5 milions d'euros i 11,8 milions d'euros, respectivament. Però això va ser quan Jaume Matas ja havia abandonat el Ministeri de Medi Ambient per presentar-se a les eleccions de les Balears, el 2003.

Mesos abans d'aquesta decisió era sabut que la primera opció de Jaume Matas no era tornar a presentar-se candidat a les Illes, sinó allargar la seua experiència madrilenya tant com fora possible. Deien persones properes a Jaume Matas que ell només hi tornaria si el president José María Aznar li ho exigia. Semblava que res ni mai no l'havia de fer marxar de la seua casa madrilenya. Però va tornar.

Alex Milian

Jaume Matas va ser un dels convidats al casament de la filla del president d'ACS i del Reial Madrid Florentino Pérez, amb qui l'unien l'amistat i el pàdel